

VERDER DAN VRIJHEID

OVER GROTE AVONTUREN
EN DE ZOEKTOCHT NAAR VERBINDING

TAMAR VALKENIER

INHOUD

9	ALARM
17	IS DIT HET NOU?
25	JAPAN
57	DE WIJDE WERELD
85	ZWEDEN
105	KAMEEL
155	IJSLAND
219	MIDDEN-OOSTEN
235	RENDIERHERDERS
277	DE LIEFDE
301	SCHATHEMELRIJK
303	EN NU?
304	HEART FOR MONGOLIA

Alarm

De hele nacht heb ik liggen woelen. Het gesprek met Dave maalt door mijn hoofd. Het laatste wat ik wil, is hem verliezen, maar hoe een leven samen er dan uit zou moeten zien, is mij een raadsel.

Mijn vrijheid om lief te hebben en mijn liefde voor vrijheid lijken voortdurend met elkaar in gevecht. Heb ik mezelf zo vrijgevochten dat ik de liefde daarmee uitsluit?

Ik ben in Japan. Het is augustus 2019 en deze maand loop ik de Tokai Nature Trail: een route van 1700 kilometer door bossen, over bergen, theeplantages en door landelijke dorpen. Helemaal van Tokio tot aan Kyoto. Ik had Dave gevraagd om mee te komen, maar hij werkt als berggids en voor hem is het nu hoogseizoen. Dus luister ik in mijn eentje naar de serene stilte van een bos dat langzaam wakker wordt.

Het is al acht uur 's ochtends, vrij laat voor mijn doen, als ik ontbijt, mijn tent inpak en daarna rustig verder wandel. Er is geen zuchtje wind, het is een aangename twintig graden Celsius en de lucht is gevuld met de geur van aarde en dennennaalden. Het vredige ochtendgloren wrijft al snel de scherpe randjes van mijn gedachten. Zonnestralen wagen zich voorzichtig tussen de hoge ceders en gieten gouden lichtvlekken op het met mos bedekte pad. Dauwparels glinsteren op spinnenwebben, terwijl ik ergens in de verte een Japanse nachtegaal hoor zingen. Alles voelt nog onaangeraakt, alsof ik door een wereld loop die net opnieuw is gemaakt en nog niet helemaal besloten heeft wat hij vandaag wil worden. Hoe kan ik me nog ergens zorgen over maken, als de

wereld om me heen zo prachtig is? Ik neem het allemaal nog beter in me op, zodat ik straks elk detail met Dave kan delen.

Het pad voert mij verder over heuvels die steeds steiler worden, tot ik alleen nog maar steil omhoog of naar beneden loop. Een enkele keer moet ik een landverschuiving overbruggen of klauter ik over een omgevallen boom, maar verder is het pad goed te doen. In gedachten bedank ik de helden die het hebben aangelegd.

Het wandelen brengt me in een soort Japanse zen-modus. Zoals altijd op lange reizen beginnen de dagen in elkaar over te vloeien en verlies ik elk besef van tijd. Het landschap dicteert de dag, niet de klok, en ik voel mijn hoofd langzaam net zo leeg worden als de paden voor me. Moeilijke gedachten en gevoelens steken af en toe de kop op, maar verdwijnen vaak net zo geruisloos weer tussen de bomen. Stap voor stap wordt mijn hoofd stiller, tot niets nog dringend opgelost hoeft te worden.

Het zijn hete, plakkerige dagen en omdat ik toch verder niemand tegenkom, word ik steeds bloter. Alleen gekleed in korte broek en sportbeha loop ik de berg op. De temperatuur is vandaag in rap tempo gestegen tot zesendertig graden Celsius en het zweet gutst van mijn lijf. Met volle bepakking loop ik over een smal pad omhoog en ik stop regelmatig om wat te drinken. In deze hitte drink ik wel zo'n acht liter per dag.

Vier jaar geleden vertrok ik uit Nederland. Sindsdien ben ik full-time op avontuur. Ik reis per fiets, te voet, te paard, met ezels, kamelen en honden, op ski's en schaatsen. Ik dacht mijn wilde haren even af te schudden en dan met hangende pootjes weer thuis te komen, maar dat gebeurde niet. Het avontuur bleef groeien en de wereld roept nog altijd: Tamar, kom je buitenspe-len?

Dakloos, werkloos en kinderloos ben ik vrij om te gaan en staan waar ik wil. Om me te laten leiden door een impuls of een ontmoeting. Er gingen deuren open waarvan ik niet eens wist dat ze bestonden. Ik maakte dromen waar waarvan ik niet eens wist dat ik ze had.

En toen kwam Dave.

We ontmoetten elkaar in de Blue Mountains in Australië, toen ik een jaar lang door zijn thuisland fietste. Ik zocht een klimpartner en hij nodigde me uit. De vonk sloeg over, maar veel meer dan een vluchtige romance zat er niet in. Mijn visum in Australië liep af en wat wij hadden leek gedoemd beperkt te blijven tot een reeks korte ontmoetingen. Het zou logisch zijn geweest als onze vlam langzaam uit zou doven, maar dat was niet het geval. We hielden contact en zochten elkaar steeds weer op. Onze verbinding werd sterker, maar telkens volgde ook het afscheid. Hoelang houden we dat vol?

Lopend door het bos op het Japanse eiland Honshu overdenk ik voor de zoveelste keer hoe het nu verder moet. Nooit eerder ontmoette ik iemand bij wie deze vraag zo nadrukkelijk speelde. Ik ontmoette leuke mannen, werd verliefd, maar liet ze net zo makkelijk weer los. Altijd woog de noodzaak om mijn vrijheid te beschermen zwaarder. Maar niet bij Dave. Door hem vraag ik me steeds vaker af of er misschien meer is dan alleen dit vrije, zwervende bestaan.

Bij Dave heb ik namelijk nooit het gevoel gehad iets in te hoeven leveren. Hij steunt alle plannen die ik maak, zelfs als dat betekent dat we elkaar lange tijd niet zien. Dat is wederzijds. Ook hij gaat volledig zijn eigen weg. We zien elkaar meer niet dan wel en toch blijft er altijd iets tussen ons bestaan: een vorm van verbondenheid die geen grenzen lijkt te kennen, maar ook geen richting geeft.

En precies daarin zit de frictie. Alsof er iets leeft wat steeds opnieuw tot bloei komt, maar nooit echt kan wortelen.

Als ik op de top van de berg stop om even uit te rusten, pak ik mijn telefoon erbij en check ik het weerbericht. Door het gesprek met Dave ben ik dat vanochtend vergeten en voor die stommeit betaal ik nu de prijs: op mijn scherm verschijnt een perfect draaiende grijze spiraal aan wolkenmassa's, die in slow motion

mijn richting op schuift. De meldingen zijn duidelijk: TYFOON-WAARSCHUWING.

Met grote ogen staar ik naar het scherm. Er komt extreme regen aan, met rukwinden en een tijdschema dat me kippenvel bezorgt: vanavond al. Geschrokken bekijk ik nog een paar andere sites, maar ze zeggen allemaal hetzelfde: er wordt 300 millimeter regen verwacht in de komende 24 uur en de wind zal aanzwellen tot snelheden van 160 kilometer per uur.

Mijn zen-beleving is op slag verdwenen. Opeens is het helemaal niet meer zo geweldig om hierboven op de berg te staan. Ik moet zorgen dat ik veilig ben, voordat het losbarst.

Ik overweeg mijn opties en besluit af te dalen naar het dichtstbijzijnde dorp. Op Google Maps zie ik geen hotels, maar wel één enkele camping, ergens in het dal verscholen tussen de contouren van het landschap. Als ik stevig doorloop, moet ik die vandaag nog kunnen halen.

Ik trek mijn rugzak hoger op mijn schouders en veeg het zweet uit mijn ogen. Snel begin ik aan de afdaling, in de hoop dat ik het dal bereik voordat de storm dat doet. Mijn voeten zoeken haast vanzelf kortere, efficiëntere stappen over losse stenen en smalle paden. Ik voel hoe de afdaling me niet langer draagt, maar voortduwt. Alsof ik achternagezeten word. Mijn ontspannen wandeling is plots veranderd in een race tegen de klok.

Tegen de avond kom ik bij de camping aan, maar ik zie geen enkel teken van leven. Het hek zit dicht en er staan ook geen tenten op het veld. 'Konnichiwa! Is daar iemand?' roep ik een paar keer, net zolang tot er een raam opengaat en een oude, kale man zijn hoofd naar buiten steekt. Aan de hand van de rimpels in zijn gezicht en zijn gebogen houding schat ik hem ergens in de zeventig. Hij gebaart iets met zijn hand, komt naar beneden gestrompeld en laat me binnen.

'We zijn gesloten,' zegt hij in gebroken Engels, 'maar er komt een storm aan.' Hij wijst naar de donkere lucht boven me. 'Het is beter als je vannacht hier blijft.'

Fijn, denk ik, dat was ook precies mijn idee, en opgelucht loop ik achter de man aan naar binnen.

‘Glaasje sake?’ Er zijn nog twee gasten van grofweg dezelfde hoge leeftijd en voor ik het weet vieren we dat de oude man vandaag tachtig jaar geworden is. Terwijl buiten dikke wolken samentrekken, draait de karaokemachine overuren. De muziek overstemt het zachte tikken van de eerste regen.

‘Sorry, maar waar kan ik mijn tent opzetten?’ onderbreek ik uiteindelijk het feestgedruis. Om duidelijk te maken wat ik vraag, gebruik ik mijn handen. Ik zet mijn tent liever op als het nog licht is en het nog niet al te erg tekeergaat.

Ah, ik loop wel even met je mee, gebaart de campingbaas en hij gaat me voor naar buiten. Op het veld aan de rivier wijst hij een plek aan.

Mijn blik blijft meteen hangen bij het water. Het stroomt rustig, maar de uitgesleten oevers verraden dat het ook anders kan. Ik probeer in te schatten hoe hoog het water bij stijging komt.

Ik wijs naar een hoger gelegen veld, verder van de rivier, maar hij dringt aan. ‘Oké, oké,’ zegt hij, terwijl hij met zijn voet in het gras stampt alsof hij de grond wil testen. Hij gebaart dat het water niet veel hoger zal komen en steekt zijn duimen op. ‘No problem.’

Het water staat nu zeker twee meter lager dan de oever, dat stelt me enigszins gerust. Toch neem ik voor de zekerheid wat extra afstand. Vier meter. Dat moet genoeg zijn. ‘Oké,’ zegt hij nog eens, half dronken, en hij kijkt toe terwijl ik mijn tent opzet.

Na jarenlang non-stop op reis te zijn, ben ik er inmiddels aan gewend dat mensen toekijken hoe ik mijn tent opzet. Daar laat ik me niet meer door opjagen. Vanavond telt alleen dat hij stevig staat. Alle scheerlijnen trek ik goed strak. In de verte hoor ik al een eerste dreunende roffel van onweer.

Terug bij het feest hoor ik tussen het zingen door dat de regen intensiever wordt en de wind begint aan te trekken. Af en toe schudt het huis ervan. Donkere wolken draaien, botsen en rollen over elkaar heen, terwijl het laatste daglicht langzaam wordt

opgeslokt. Tweemaal loop ik naar buiten om te controleren of mijn tent nog goed staat en mijn spullen droog blijven, maar alles lijkt vooralsnog in orde en snel loop ik weer naar binnen. Ik ben liever bij de oude mannen en hun sake, dan in mijn tentje in de storm.

Tegen een uur of elf besluit ik toch echt naar bed te gaan en loop naar buiten. Ook de mannen taaien af. De regen komt nu niet meer in druppels, maar met bakken tegelijk naar beneden. Om mijn tent heeft zich een modderpoel gevormd. Water stroomt langs de ritsen en scheerlijnen, terwijl de wind zijn best doet om het doek kapot te scheuren. Voorzichtig open ik de rits en ik kruip snel naar binnen om me klaar te maken voor een ongemakkelijke nacht. Mijn hartslag piekt bij elke nieuwe windstoot. Kan mijn tent dit aan?

Lekker liggen lukt me niet. Het voelt niet goed. Zo dicht bij de rivier, met zulke weersomstandigheden. Wat als het water opzwelt? Wat als het vannacht niet meer stopt met regenen? Wat als mijn tent de wind niet aankan? De geruststellende woorden van de campingbaas klinken hol naast het bonkende gevoel in mijn borst. Ik probeer tegen mezelf te zeggen dat ik overdreven reageer, maar het helpt niet. De angst blijft sluimeren.

In een opwelling besluit ik om me toch weer aan te kleden, mijn slaapzak in te pakken, mijn matje op te rollen en mijn spullen naar hogere grond te verplaatsen. Met mijn tent onder de arm loop ik in de stromende regen het paadje van de camping op, als opeens een keiharde sirene in het dorp afgaat.

Verschrikt kijk ik op en ik begin harder te lopen. Ook de campingbaas is uit zijn roes gewekt en stormt naar buiten met een zaklamp en een paraplu, die door de storm direct binnenstebuiten klappt. Op het moment dat onze geschrokken blikken elkaar kruisen, raast een enorme modderstroom de hoek om en dendert over de camping, ook precies over de plek waar ik zojuist nog in mijn tent lag. De rivier is nu een woeste massa die zich met geweld door de vallei perst. Het water is donkerbruin, zwaar van aarde en losgerukte wortels. Het beweegt met een kracht die

alles op zijn pad opslokt. De camping verdwijnt in één klap onder een kolkende stroom van water, modder en takken. Ik bevries ter plekke en sta te trillen op mijn benen. Waar ik nu sta ben ik veilig, maar het had niet veel gescheeld. Een mengeling van angst, opluchting en ongeloof overspoelt me. Ik kan niet kiezen tussen huilen of juichen.

Is dit het nou?

Mijn onderbuikgevoel is altijd een sterke raadgever geweest, al kreeg mijn ratio steeds meer de overhand naarmate ik ouder werd. Ik leerde dat ik vooral verstandige beslissingen moest nemen, en daar luisterde ik naar.

Ik had dan ook al vrij jong mijn leven op orde. Ik was pas negentien toen ik met mijn toenmalige partner een huis kocht en studeerde op mijn drieëntwintigste af, waarna ik mijn eerste carrière als kok inwisselde voor mijn tweede als recherchepsycholoog bij de nationale politie. Het was mijn droombaan, ik verdiende goed en ging regelmatig op vakantie. Ik reed op een mooie motor en speelde in een band. Ik kan oprecht zeggen dat ik trots en heel tevreden was.

En toch was er altijd een gevoel van onrust. Het was nooit goed genoeg. Mijn hart bleef verlangen naar wat nog komen moest, naar iets wat verder lag dan waar ik was.

Elk jaar nam ik op 1 januari al mijn vakantiedagen op en reisde naar verre oorden, maar de pret was altijd maar van korte duur. Bij thuiskomst wachtte weer een heel jaar werken. Net als iedereen om me heen ging ik haastig door de dagen, bezig met werk, status, bezit, een huis, een carrière. Soms leefde ik op de automatische piloot. Zomaar alweer een week voorbij, een jaar. Het begon te knagen. Ik was succesvol, maar dat is niet hetzelfde als vervuld.

Zo lang als ik me kan herinneren leid ik aan angsten, wat in mijn tienerjaren uitgroeide tot paniekaanvallen. Er was niet altijd een duidelijke trigger en ik wist ook niet altijd wat ik kon doen.

Zomaar uit het niets kreeg ik het benauwd, brak het koude zweet me uit en sloeg mijn hart op hol, tot flauwvallen aan toe. Soms was ik zo van slag dat ik weken op de bank lag. Op mijn dieptepunt belandde ik een paar maanden in een rolstoel. ‘Psychosomatische klachten,’ zeiden de artsen. Pillen hielpen me weer op de been, maar die wilde ik niet voor altijd blijven slikken.

Ik probeerde van alles en ontdekte de kracht van exposuretherapie. Door me bloot te stellen aan precies dat waar ik bang voor was, bleken angsten vanzelf te verdwijnen. Zo kwam ik over mijn pleinvrees heen en overwon ik claustrofobie en angst voor menigtes. Maar de grootste angst die overbleef was die voor een leven vol geremdheid en gemiste kansen.

In tegenstelling tot de meeste mensen om me heen kreeg ik het Spaans benauwd van de zogenaamde zekerheid van mijn bestaan: alles lag al vast, van promotie tot pensioen. Ik wilde niet nog veertig jaar naar een eindpunt toe werken, alsof dat het doel was. Niet langer wilde ik geloven in de illusie van controle. Ik had een mooi leven opgebouwd, maar de vraag ‘Is dit het nou?’ kwam telkens terug.

Op rustige momenten vroeg ik me steeds vaker af: waarom vindt iedereen het eigenlijk zo belangrijk om veel te verdienen? Hoeveel heb je nodig om genoeg te hebben? Zijn er ook andere doelen om na te streven? Welke keuzes zou ik maken als werk níét het middelpunt van mijn bestaan zou zijn?

Hoe leid je een goed leven? Hoe zorg je dat je de persoon wordt die je wilt zijn? Wat is werkelijk van waarde? En: wat is er mogelijk?

Het lukte me niet om rustig het antwoord af te wachten, dat vond ik zonde van mijn tijd. Ik begon me af te vragen: als ik doodga, heb ik dan wel echt geleefd? Hoe zal ik op mijn sterfbed terugkijken, waar zou ik trots op zijn? Als het mijn tijd is, kan ik dan uitgeput, voldaan en met een grijns van oor tot oor het leven loslaten?

Uiteindelijk besloot ik eropuit te gaan, de wereld te verkennen. Ik hoopte inspiratie op te doen om daarna betere beslissingen te kunnen nemen. Eigen-wijs.

Mijn verstand was vol twijfels, maar mijn gevoel overstemde dat. Dus nam ik op mijn achtentwintigste ontslag en deed afstand van mijn bezittingen. Vooral uit nieuwsgierigheid: wat heeft de wereld me nog meer te bieden? Welke keuzes maak ik met een schone lei?

Met mijn vriend was het inmiddels alweer jaren uit en hij was in het huis gebleven. Druk was ik op zoek geweest naar een woonhuis voor mezelf, maar daar had ik gelukkig nog geen keuze in gemaakt. Het doel was om schoon schip te maken, dus bouwde ik een fiets en alleen wat op mijn fiets paste, ging mee.

Het was maart 2015 toen ik vertrok. Een bestemming had ik niet, maar als iemand ernaar vroeg, zei ik Singapore. Dat klonk lekker ver weg.

Het eerste jaar fietste ik door Europa, kampeerde ik in de bossen en at veel fruit en groente uit het wild. Een heel jaar leefde ik van tweeduizend euro spaargeld, een bedrag waar ik in Nederland amper een maand mee rondkwam.

Het was verfrissend om eens niet elke maand een vast inkomen te hebben en me vervolgens af te vragen waar ik dat nu weer aan zou uitgeven. Ineens leefde ik precies andersom: als ik iets wilde, rekende ik uit hoeveel ik daarvoor zou moeten werken en of het me dat waard was. Dingen die ik vroeger zonder nadenken kocht, werden vragen die ik nu bewust moest beantwoorden. Wil ik dit echt? Maakt het mijn leven lichter, rijker, zinvoller? Of kost het me alleen maar tijd die ik liever ergens anders aan besteed? Ik leefde ver onder de armoedegrens en voelde me desondanks rijker dan ooit. Nog nooit was ik zo gelukkig met zo weinig.

Het werd een zoektocht naar mezelf. Want wie ben ik nog zonder mijn titels en alles wat ik heb bereikt? Vrijheid dwingt om af te pellen wat niet echt is. Het legt alles bloot wat ik deed

om gezien of gewaardeerd te worden, om controle te houden, om niet te hoeven voelen wat eronder lag. Als ik geen kok meer ben, geen rechechepsycholoog, geen motorrijder... wie ben ik dan nog wel?

Na een jaar fietsen door Europa reisde ik verder door Australië, Nieuw-Zeeland, Azië en het Midden-Oosten. De avonturen werden steeds extremer: vijf maanden met paard, kameel en hond door de Mongoolse Altaj, drie maanden leven van het land in Nieuw-Zeeland en heel Jordanië doorkruisen met een ezel. Gedreven door nieuwsgierigheid dompelde ik me onder in andere culturen en bracht veel tijd door in de wildernis. Ik vertrok met een vrij donker mens- en wereldbeeld, maar daar bleef niets van over. Initiële angsten over onveiligheid bleken volkomen onterecht. De natuur overweldigde me met haar schoonheid en overall werd ik verrast door menselijke warmte en een vanzelfsprekende bereidheid om te delen wat er was.

Soms werd ik beschuldigd van vluchtgedrag. Vertrekken wekt immers al snel de indruk dat je ergens voor wegloopt. Het kan overkomen als minachting voor wat je achterlaat, en toch heb ik dat zelf nooit zo gevoeld. Ik liep nergens voor weg. Was dat maar zo, dan was ik veel minder verdrietig weggefietst uit Nederland.

Op reis leerde ik meer over de mens dan vier jaar psychologie studeren me had kunnen bijbrengen, en meer over mezelf dan ik in mijn comfortabele leven in Nederland ooit had ontdekt. Ik ervoer dat vrijheid niet zit in hebben, maar in loslaten. Geluk komt niet uit bezit, maar uit verbinding: met mensen, dieren, de natuur, mezelf. Groeien doe je door te verdwalen, fouten te maken en opnieuw te beginnen. Door het toelaten van twijfel en ongemak.

Voorals in het begin van mijn fietsreis had ik veel te leren. Ik vertrok als mr. drs. Valkenier, maar durfde nauwelijks ergens aan te kloppen. Ik was bang in mijn eentje in het bos en vreesde alles wat maar fout zou kunnen gaan. Toch groeiden gaandeweg mijn vertrouwen, zelfredzaamheid en rust. Juist door mezelf in onbe-

kende situaties te brengen, breidde mijn comfortzone zich steeds verder uit.

Veel dingen waar ik me voorheen druk om kon maken, verdwenen. Een dag niet eten of een week door de regen lopen maakt me nog wel een beetje chagrijnig, maar is zeker niet meer problematisch. Om hulp vragen is niet langer iets om me voor te schamen. Na jaren onophoudelijk onderweg te zijn, ben ik niet meer bang om een land te bezoeken waar ik de taal niet spreek of om alleen de wildernis in te trekken, met of zonder dieren waarvoor ik de volledige verantwoordelijkheid draag. Een fiets kopen en gewoon maar ergens heen gaan, voelt inmiddels zo normaal als tandenpoetsen. De Jordan Trail lopen met een ezel bleek een peulenschil na onze extreme expeditie in Nieuw-Zeeland.

Honger, onderkoeling, uitputting, doelloosheid of sociaal ongemak: hoe meer ik mezelf aan dat soort dingen blootstel, hoe meer ruimte er ontstaat om te genieten van de wereld die daarmee voor me opengaat. Vijf maanden niet douchen? Geen probleem. Kamperen in min tweeëndertig graden Celsius? Prima. Het is allemaal onderdeel van een leven dat rijker is dan ik me ooit op de bank thuis had kunnen voorstellen.

Ben ik verwend? Dat denk ik wel. Ik heb nooit een erfenis ontvangen en kom niet uit een rijke familie, maar ik maak keuzes die veel mensen op de wereld niet kunnen maken. Ik ben me er terdege van bewust hoeveel geluk ik heb dat ik in Nederland geboren ben, met de mogelijkheden die dat met zich meebrengt. Misschien voel ik me juist daarom wel verplicht om alles uit het leven te halen. Op zijn minst moet ik onderzoeken waar dat me brengt.

Bovendien is mijn nieuwe leven veel gezonder dan wat ik in Nederland had opgebouwd: ik eet beter, beweeg meer, slaap dieper en ervaar minder stress. Bevrijd van de dictatuur van de agenda en de klok loste mijn paniekstoornis op. Ik werd sterker, stoerder, leuker, liever. Reizen leert me om met meer compassie, bescheidenheid en openheid in het leven te staan. Om me bewust te zijn van de sporen die ik achterlaat, de woorden die ik

uitspreek, de hulp die ik kan bieden. Het brengt me dichterbij wie ik wil zijn en de wereld waarin ik wil leven.

Door radicale keuzes te maken en tegen de stroom in te zwemmen, al is het met knikkende knieën en klotsende oksels, kom ik steeds dichterbij mijn kern. Ik leer balanceren tussen vrijheid en verantwoordelijkheid, tussen vasthouden en loslaten, tussen het onbekende najagen en het vertrouwde koesteren.

Ik had een absoluut vertrek nodig om een herstart te maken, om alle keuzes in het leven opnieuw te overwegen en uit te vinden wat voor mij belangrijk is. De ontwikkeling als mens die daarmee gepaard gaat, beschreef ik in mijn eerste boek *Fulltime avonturier*. Maar terwijl de inkt opdroogde, gingen zowel mijn fysieke als mijn innerlijke reis onverminderd verder.

Ik had het nodig om een tijd mijn eigen koers te varen en tegen mijn eigen grenzen aan te lopen, maar inmiddels ben ik op een punt gekomen waarop ik mijn ervaringen graag deel. Mijn initiële behoefte om alleen op pad te zijn, verandert langzaam in een wens om dingen samen te beleven: momenten delen, elkaar uitdagen, elkaar geruststellen wanneer het spannend wordt en samen herinneringen maken die veel dieper blijven hangen dan wanneer je alles in je eentje meemaakt.

Constant ontmoet ik mensen die mij een stapje verder helpen en gul hun kennis en ervaring delen. Als ik Lynnea niet was tegengekomen in Mongolië, weet ik niet of ik dieren had gekocht om daar vijf maanden mee door de bergen te trekken. Zonder Miriam had ik onze jachtexpeditie in Nieuw-Zeeland nooit overleefd. Mijn zeshonderd kilometer lange trektocht door Jordanië met ezel begon goed, maar werd nóg leuker toen Graeme bij ons aansloot. Mijn vriend Karan is me al een paar keer komen opzoeken en wat ik ook doe, ik deel het allemaal het liefst met Dave.

Het voelt vanzelfsprekend om wat ik heb geleerd op mijn beurt ook weer door te geven. Daarom volgde ik een gidsopleiding in de Canadese Rocky Mountains, een Wilderness First Aid-

cursus in België en speel ik met ideeën over hoe ik een en ander vorm kan geven.

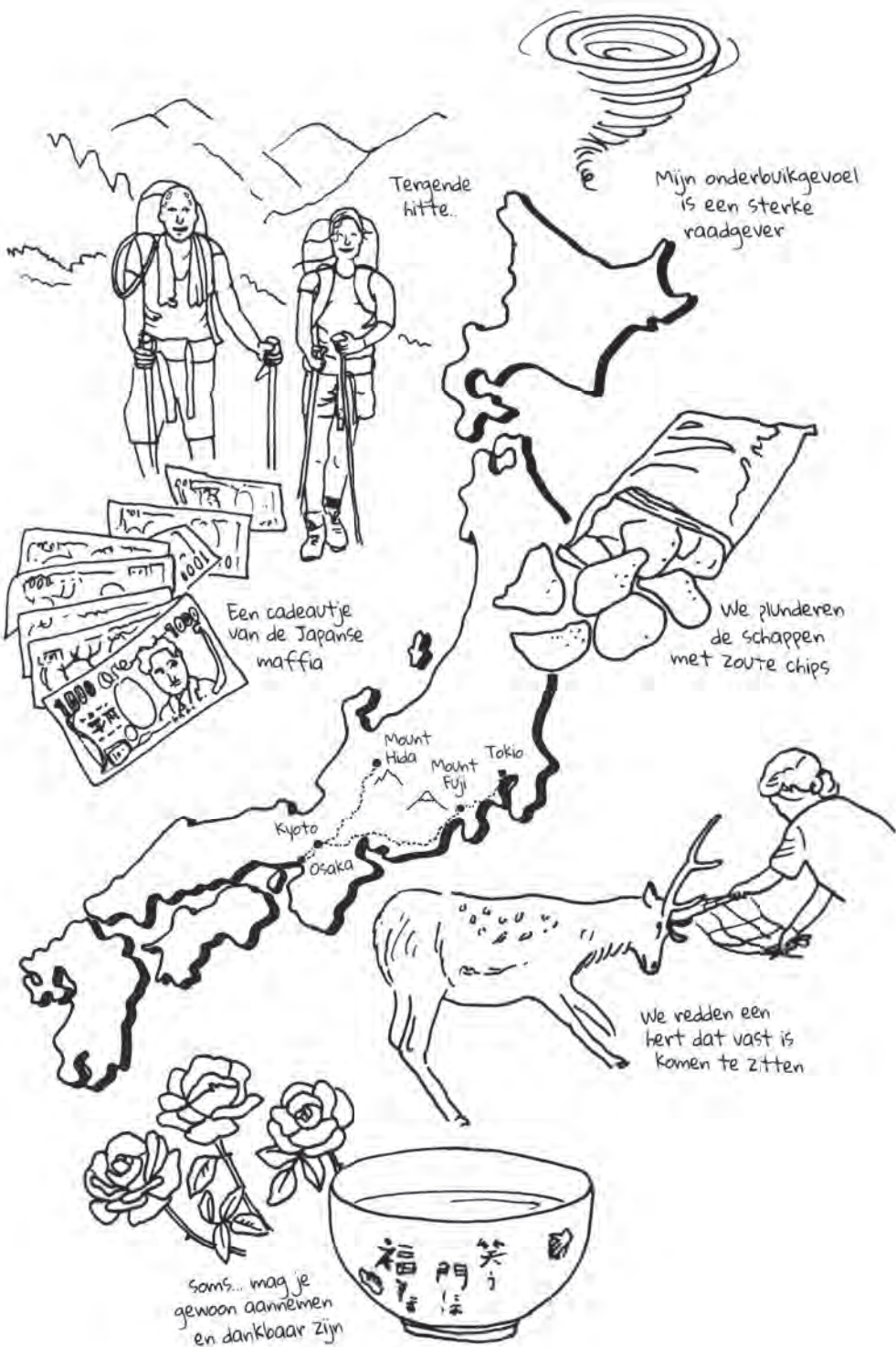
De afgelopen jaren liep ik mee met verschillende wildernisgidsbedrijven, keek achter de schermen en stelde vragen: hoe bouw je zo iets op? Wie komt erop af? Is het iets wat ik wil doen in de nabije toekomst?

Is toerisme überhaupt iets waar ik achter sta? Niet als het slechts draait om vermaak of consumptie, maar wel om ogen te openen, vaardigheden mee te geven en werelden te verbinden. In de hoop dat mensen vervolgens warmer, dankbaarder en zelfverzekerder terugkeren naar huis.

Inmiddels is er veel tijd verstreken sinds mijn vertrek uit Nederland en begint het duidelijk te worden dat ik niet meer terugkom. Maar het is niet zo dat ik alleen maar nieuwe dingen wil ervaren. Ik investeer in vriendschappen en keer ook steeds met liefde terug naar plekken die me diep hebben geraakt. Geluk ligt namelijk niet alleen in vrijheid. Een goed leven is doorspekt met mensen, dieren en gebieden waaraan je je hecht.

Vrijheid was ooit het doel, maar inmiddels is het meer een vertrekpunt geworden dan een bestemming. Nu ik vrij ben, merk ik dat juist die vrijheid nieuwe vragen oproept: wat doe ik ermee? Hoe deel ik het? Hoe balanceer ik vrijheid met verbinding?

Mijn reis gaat verder. Verder dan vrijheid.

Tergende
hitte..

Mijn onderbuikgevoel
is een sterke
raadgever

Een cadeautje
van de Japanse
maffia

We plunderen
de schappen
met zoute chips

We redden een
hert dat vast is
komen te zitten

soms... mag je
gewoon aannemen
en dankbaar zijn

Boven: Juli brengt extreme hitte op de Tokai Nature Trail
Onder: Het is druk in de bossen van Japan

Boven: Onze reddingsactie in Japan
Onder: Kennismaking met de jofele Yakuza

OVER GROTE AVONTUREN EN DE ZOEKTOCHT NAAR VERBINDING

Na de avonturen uit haar eerste boek, *Fulltime avonturier*, is Tamar Valkenier nog lang niet klaar met het ontdekken van de wereld.

In *Verder dan Vrijheid* neemt Tamar de lezer opnieuw mee op avontuur. Ze loopt de Tokai Nature Trail in Japan, schaatst winters lang door Scandinavië, doorkruist de ruige binnenlanden van IJsland te voet, wandelt met haar kameel Einstein door Nederland, rijdt op kamelen door Jordanië, fietst door Turkije en rijdt te paard naar de rendierherders in Mongolië. Steeds opnieuw bezoekt ze de Kazachse adelaarjagers met wie ze een bijzondere vriendschap opbouwt.

Jarenlang jaagt Tamar de ultieme vrijheid na: alleen op pad, los van verwachtingen, zekerheden en maatschappelijke rollen. Maar duizenden kilometers verder begint haar kijk op vrijheid langzaam te veranderen. Wat als vrijheid niet alleen draait om onafhankelijkheid, maar juist ook om verbondenheid? En hoe vind je dan de balans daartussen?

Verder dan vrijheid is een inspirerend en confronterend verhaal voor iedereen die droomt van een vrij leven – en zich afvraagt wat vrijheid uiteindelijk écht betekent.

MEESLEPENDE AVONTUREN VOL LEVENSLESSEN DIE JE INSPIREREN OM GROTER TE DROMEN

– TIM VOORS, AVONTURIER EN SCHRIJVER VAN
O.A. ALLEEN EN DE FISHERMAN'S TRAIL

9 789043 942164
www.kosmosuitgevers.nl

**KOS
MOS**

NUR 320
KOSMOS UITGEVERS,
UTRECHT/ANTWERPEN